

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.415/2012/3. szám

A Szegedi Ítéltábla a Szegedi 5. számú Ügyvédi Iroda (ügyintéző: **/pártf.ügyvéd neve/** pártfogó ügyvéd)által képviselt felperesnek - a dr. Török Béla ügyvéd által képviselt I.r. és **(jogi előadó neve)** jogi előadó által képviselt II.r. alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2012. június 5. napján kelt 2.P.20.685/2011/51. számú ítélete ellen a felperes 52. és 55. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperesnek 165 000 (egyszázhatvanötezer) Ft, a II.r. alperesnek pedig 100 000 (egyszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 416 000 (négyasztizenhatezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket, valamint a felperest képviselő **/pártf.ügyvéd neve/** pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes édesapja, **(édesapa neve)** **(dátum)** napján a lakásán összeesett, hozzá **(személy neve)** mentőt hívott. A mentőfeladat felvételi adatlapon rögzítettek szerint a bejelentés időpontja 2006. április 3-a 22 óra 28 perc, a mentő indításának időpontja 22 óra 30 perc volt. A mentőt azonnali sürgősséggel mentőtiszt kísérettel indították útnak, amely a menetlevél tanúsága szerint 22 óra 32 perckor megérkezett a helyszínre. A mentő érkezésének időpontjában a betegnek

keringése, szívműködése nem volt. A mentés során EKG vizsgálatot végeztek, továbbá gyógyszeres kezelés alkalmazása mellett újraélesztést kíséreltek meg. Az erről kiállított adatlapon feltüntetésre kerültek az alkalmazott gyógyszerek és terápia, az anamnézis, valamint az a körülmény, hogy az újraélesztés megkísérlése 22 óra 30 perctől 23 óra 10 percig tartott, az újraélesztés „hatásos”, de eredménytelen, sikertelen volt, továbbá, hogy a felperes kérte rohamkocsi, illetve légimentő szolgálat igénybevételét. A mentőtiszt nem látta indokát a kérés teljesítésének, mert a beteget nem sikerült szállításra alkalmas állapotba hozni, elhalálozott.

A halottvizsgálati bizonyítvány 1-20. pontjának rovatait az orvosi ügyeletet ellátó I.r. alperes töltötte ki. Az elhunyt kórbonctani vizsgálatát nem tartotta szükségesnek. Az eltemetésre engedélyezett idő rovatban a 2004. március 4-i dátum szerepel. A halottvizsgálati bizonyítvány halál okára vonatkozó rovatát 2006. április 5. napján **(házi orvos neve)** házi orvos töltötte ki, halálokként „hirtelen szívhalált” jelölve meg.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen 5 200 000 Ft és annak **(dátum)** napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére. Keresete indokolása szerint néhai édesapjának ellátása során az alperesek nem az elvárható gondossággal jártak el.

Az I.r. alperes terhére róta, hogy a beteg hozzátartozóinak hívása ellenére nem jelent meg a helyszínen, álláspontja szerint ugyanis a néhai életben maradási esélyei jobbak lettek volna, ha az I. r. alperes is részt vesz a mentésben. Kifogásolta, hogy az I.r. alperes a halottvizsgálati bizonyítványt nem megfelelően töltötte ki, a néhai elhalálozásának okát nem jelölte meg, azt utóbb **(házi orvos neve)** házi orvos tüntette fel, anélkül azonban, hogy a tényleges halálokra vonatkozóan adat áll volna a rendelkezésére, hiszen nevezett a néhait nem kezelte, az I.r. alperes pedig nem rendelt el boncolást.

A II.r. alperessel szembeni keresete alátámasztásaként arra hivatkozott, hogy a kiküldött mentőkocsi nem a legmagasabb szintű felszereltségű volt, véleménye szerint rohamkocsit kellett volna kiküldeni a beteghez, amelyben kísérlőként mentőorvos is tartózkodik, továbbá az újraélesztés során defibrillátort kellett volna alkalmazni. Állította, hogy az injekciót és az infúziót nem kellő időben és módon adták be a betegnek, illetve a mentőtiszt nem tudta bekötni az infúziót, így emiatt is indokolt lett volna mentőorvos közreműködése, de a II. r. alperes alkalmazottai nem kértek orvosi segítséget, vagy más magasabb szintű mentőegységet (légimentés), továbbá nem gondoskodtak a legközelebbi sürgősségi ellátást biztosító kórházba szállításról.

Hivatkozott arra, hogy a mentőfeladat felvételi adatlap, a mentési adatlap, illetve menetlevél feljegyzései nem a valóságot tükrözik, az ott írtakkal ellentétben a mentő már 9 óra előtt megérkezett a helyszínre. Kifogásolta, hogy a II.r. alperes által másolatban csatolt okiratok nem olvashatóak, azok átírtak, több személytől származnak, ezért kétségbe vonta azok eredeti okirattal való megegyezőségét.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az I.r. alperes elsődlegesen elévülésre hivatkozott. Érdemi védekezését illetően előadta, hogy ügyeletes orvosként akkor hagyhatja el az ügyeleti helyszínt, ha erre a mentésirányító utasítja. Olyan utasítást azonban, hogy a perbeli mentés helyszínén jelenjen meg, nem kapott. Utalt arra, hogy a néhai halála nincs összefüggésben azzal, hogy ő a helyszínen nem jelent meg, vitatta, hogy a halottvizsgálati bizonyítvány kitöltésekor megszegte az erre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.

A II.r. alperes védekezése szerint a néhai ellátása során megfelelő gondossággal járt el, a bejelentést követő rövid idő elteltével a megfelelő felszereltségű mentőkocsi a helyszínre érkezett, a mentőtiszt, illetve a gépjármű személyzete megkezdte a néhai újjáélesztését, amely nem járt eredménnyel. Állítása szerint a néhai életben maradásának esélyeit az sem javította volna, ha a járművel mentőorvos utazott volna.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a le nem rótt eljárási illetéket, az állam által előlegezett költséget, valamint a felperes képviseletét ellátó pártfogó ügyvéd díját az állam viseli. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek személyenként 390 000 Ft perköltséget.

Alaptalannak találta az I.r. alperes elévülési kifogását. Megállapította, hogy az elévülés a felperes édesapja halálának napján, azaz **(dátum)** napján kezdődött, az 5 éves elévülési határidő utolsó napja munkaszüneti napra esett, s mivel a felperes az ezt követő munkanapon, 2011. április 4. napján postára adta keresetlevelét, az nem tekinthető elkéssettnek.

A kereset érdemét illetően rámutatott, a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperesnek kellett bizonyítania az alperesi magatartás jogellenességét, továbbá azt, hogy a néhai halála ezzel okozati összefüggésben következett be. Megállapította, hogy a néhai és a II.r. alperes között egészségügyi szolgáltatási jogviszony jött létre. Annak vizsgálatához, hogy a II.r. alperes alkalmazottai az egészségügyi szolgáltatást az elvárható gondossággal végezték-e, betartották-e az irányadó szakmai és etikai szabályokat, illetve amennyiben nem, úgy az összefüggésben áll-e a néhai halálával, igazságügyi szakértői véleményt szerzett be, amelyet annak kiegészítésével ítélezése alapjául fogadott el. Rámutatott, a szakértő a csatolt dokumentáció alapján megállapította, hogy megfelelő ellátási szintű mentőegységet biztosított a II.r. alperes a beteg ellátásához, az adott körülmények nem indokolták mentőorvos közreműködését, a II.r. alperes alkalmazottai a szakmai szabályoknak megfelelően vizsgálták meg a beteget, a vizsgálati eredménynek megfelelő újraélesztési módszert alkalmaztak, megfelelő gyógyszereket, eszközöket használtak, EKG vizsgálatot

végeztek. Elfogadta a szakértő arra vonatkozó magyarázatát is, hogy a mentésről kiállított adatlap újraélesztéssel kapcsolatos kitételei miért nem tekinthetők ellentmondásosnak.

Kiemelte, a felperes felvetése kapcsán a szakértő kitért arra, hogy a beteg adott állapotában defibrillátor használata nem volt indokolt, illetve megállapította, hogy a néhai életben maradási esélyeit nem csökkentette az, hogy az I.r. alperes az újraélesztésben nem vett részt.

Az elsőfokú bíróság - részletezett indokai alapján - szükségtelennek tartotta a mentésre vonatkozó eredeti iratok beszerzését. Hangsúlyozta, az I.r. alperesnek a halottvizsgálati bizonyítvány kitöltésével kapcsolatos esetleges mulasztása nem idézhetett elő a felperesnél olyan immateriális hátrányt, amely nem vagyoni kártérítés megítélésére adhatna alapot.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását kérte. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem szerezte be a néhai ellátása kapcsán keletkezett iratok eredeti példányát, így a szakértőnek a részben olvashatatlan másolatok alapján kellett véleményét elkészítenie. Hangsúlyozta, hogy még a rossz minőségű fénymásolatokon is észlelhetők, hogy az okiratok többféle kézírással és többféle írónnal kerültek kitöltésre, s azokon átírások történtek. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta **(személy neve)** vallomását, amely eltér a mentő helyszínén eltöltött időtartama tekintetében az adatlapon feltüntetettektől. Utalt arra, maga a mentőtiszt is elismerte vallomásában, hogy nem törődtek az okiratok pontos kitöltésével. Véleménye szerint téves az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, miszerint nincs jelentősége az érkezés és távozás pontos időpontjának, mivel meghatározott idő eredménytelen eltelte esetén a mentésben részt vevő, illetve azt irányító személyzetnek magasabb felszereltségi szintű mentőt kellett volna küldenie a beteghez. A helyszínen töltött idő alapján lehet tehát megállapítani, hogy követtek-e el mulasztást a II.r. alperes alkalmazottai azzal, hogy nem kértek magasabb szintű ellátást. Megítélése szerint az alperesek kártérítési felelősségének elbírálásához nem lett volna mellőzhető a mentésirányítási ügyeleti szolgálati naplónak, az ügyeletes orvos, a mentésirányítást végző személy, a szolgálatvezető, a mentőtiszt, az ápoló és a gépkocsivezető munkaköri leírásának, a **(régió megjelölése)** Regionális Mentőszervezet ügyeletes orvosra vonatkozó - perbeli időpontban hatályos - szabályainak, valamint a II.r. alperes szervezeti és működési szabályzatának a beszerzése. Erdemben vitatta a szakértői vélemény megállapításait is.

Az I.r. alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, változatlanul fenntartva elévülési kifogását.

A II.r. alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **nem alapos.**

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének keresetet elutasító rendelkezésével egyetért, ezért azt helyben hagyta az alább kifejtett eltérő jogi indokokkal.

Az elévülés jogkövetkezménye, hogy az elévült követelést többé bírósági úton érvényesíteni nem lehet (Ptk. 325. § (1) bekezdés). Ebből következően helytállóan járt el az elsőfokú bíróság, amikor mindenekelőtt az alperesi elévülési kifogást vizsgálta (BDT2008. 1837, BH2006. 220), ugyanakkor tévesen alkalmazta az erre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket. A Ptk. 324-327 §-aiban szabályozott elévülés az alanyi jog bíróság előtti érvényesíthetőségének határidejéről rendelkező anyagi jogi jogintézmény, következésképpen az elévülési határidő, mint anyagi jogi határidő számítására nem az eljárási határidők számítását szabályozó Polgári perrendtartás, hanem az 1960. évi 11. tvr. (továbbiakban: Ptké.) rendelkezései az irányadók. E szerint az anyagi jogi határidő elmulasztásának vagy a késedelemnek a jogkövetkezményei a határidő utolsó napjának elteltével állnak be (Ptké. 4. § (3) bekezdés) azzal, hogy ha a határidő utolsó napja munkaszüneti nap, a határidő a következő munkanapon jár le (Ptké. 3. § (3) bekezdés). Ebből következően - mivel az írásban közölt jognyilatkozat hatályosulásához az szükséges, hogy az a címzetthez megérkezzen (Ptk. 199. §, 214. § (1) bekezdés) - amennyiben valamely anyagi jogi jognyilatkozatot határidőben kell teljesíteni, a határidő csak akkor tekinthető megtartottnak, ha a határidő utolsó napján az érintett jognyilatkozat megérkezik a címzetthez. A Ptké. - a Pp-vel ellentétben - nem tartalmaz olyan rendelkezést, miszerint a jognyilatkozatot tartalmazó okiratnak a határidő utolsó napján történő postára adása esetén a határidő elmulasztásának jogkövetkezményeit nem lehet alkalmazni, következésképpen az anyagi jogi határidő lejártá szempontjából a postára adás időpontja nem értékelhető. A követelés érvényesítése érdekében előterjesztett keresetlevél bírósághoz történő benyújtása nem perbeli cselekmény, így arra az elsőfokú bíróság által hivatkozott Pp. 105. § (4) bekezdése nem alkalmazható, annak a határidő utolsó napján a bírósághoz meg kell érkeznie (a bírósági eljárást megindító keresetlevél vagy kérelem késedelmes benyújtásáról szóló 4/2003. Polgári jogegységi határozat).

Jelen esetben a felperes kára édesapja halálával következett be 2006. április 3-án, ezzel összefüggő kárigényét az 5 éves elévülési határidőn belül érvényesíthette volna (Ptk. 324. § (1) bekezdés). Tény, hogy a határidő utolsó napja - ahogyan azt az elsőfokú bíróság megállapította - munkaszüneti napra, vasárnapra esett, ezért a fent részletezettek szerint az elévülési határidő az ezt követő munkanapon, 2011. április 4. napján járt le, így a felperes keresetének legkésőbb ezen a napon a hivatali idő végéig a bírósághoz meg kellett volna érkeznie. Ezzel szemben az 2011. április 5. napján az elévülési határidő elteltét követően elkéssetten érkezett a bírósághoz. A felperes nem hivatkozott olyan körülményre, amely az elévülési határidő meghosszabbodását eredményezte volna, akár a nyugvását előidéző, akár a megszakítását eredményező ok folytán. Erre tekintettel a felperes követelése elévült, így annak érdemi vizsgálata szükségtelenné vált.

A felperes állítása szerint az alperesek együttes mulasztása vezetett a káreseményhez, az alperesek mulasztásban megnyilvánuló jogellenes magatartás nem határolható el, ezért az I.r. alperes elévülési kifogása olyan percselekménynek minősül, amely kihat a II.r.

alperesre is (Pp. 52. § (1) bekezdés), ezért a keresetet a II.r. alperessel szemben is érdemi vizsgálat nélkül el kellett utasítani.

Tekintve, hogy az elévülési kifogás megalapozottnak bizonyult, az ítélet tábla a felperesi fellebbezés kapcsán csupán megjegyzi az alábbiakat.

Alaptalanul kifogásolja a felperes, hogy az elsőfokú bíróság nem szerezte be az elsőfokú eljárásban csatolt okiratok eredeti példányát. A felperes által felhozott indokok alapján ugyanis nem vonható le következtetés arra, hogy a másolati példányok nem megegyezők az eredeti okiratokkal, s nem merült fel kétség az iránt sem, hogy a dokumentumok nem hitelesen rögzítik a II.r. alperes alkalmazottainak a beteg ellátása kapcsán kifejtett tevékenységét. Arra, hogy az esetlapon szereplő feljegyzések többféle kézírással és ironnal szerepelnek, megfelelő magyarázattal szolgált **(tanú neve)** tanú vallomása, amely szerint az azon szereplő adatokat részben ő, részben pedig az asszisztencia töltötte ki. Alaptalan az a felperesi kifogás is, miszerint a szakértő rendelkezésére csak a nehezen olvasható fénymásolatok álltak, azt követően ugyanis, miután a szakértő ezt jelezte, az alperes olvasható példányokat bocsátott a rendelkezésére. A felperesnek a szakértői vélemény kapcsán tett észrevételei nem alkalmasak arra, hogy azt aggályossá tegyék. Így tévesen vonja kétségbe - egyebek mellett - az EKG vizsgálat elvégzésére vonatkozó szakértői megállapítást. A felperes 8. sorszám alatti beadványában maga adta elő, hogy a néhai vizsgálata során EKG vizsgálatot is végeztek, de ezt támasztja alá **(személy neve)** tanú vallomása is. A tanú ugyancsak igazolta, hogy a betegnek „vénás injekciót” is adtak. Mindezen adatok alapján nem vonható kétségbe az orvosi dokumentumok hitelessége. Az aggálytalan szakértői vélemény alapján a II.r. alperes terhére a beteg ellátása során mulasztás nem állapítható meg. Szükségtelen erre tekintettel az indítványozott szabályzatok beszerzése, ha ugyanis megállapítható is lenne a II.r. alperes terhére valamely rendelkezés megsértése, ez önmagában - a szakértői véleményben foglaltakra figyelemmel - nem tenné lehetővé a szabályszegés és a károsult halála közötti okozati összefüggés megállapítását.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperesek másodfokú perköltségének a megfizetésére. Az I.r. alperes képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján határozta meg. A II.r. alperes jogi képviselője a tárgyaláson nem jelent meg, és általános forgalmi adó fizetési kötelezettség sem terheli, ezért az ő javára elszámolható képviselői díj mértékét a bíróság az IM. rendelet 3. § (6) bekezdésében foglaltakra figyelemmel mérsékelt összegben állapította meg.

A felperes személyes költségmentesség kedvezményében részesült, ezért a feljegyzett másodfokú eljárási illetéket és a felperes képviselőjét ellátó pártfogó ügyvéd díját az állam

viseli a Pp. 84: § (1) bekezdés a) és b) pontja, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján.

S z e g e d , 2012. október 10.

Dr.Szeghő Katalin sk. Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk. Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
a tanács elnöke előadó bíró táblabíró

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA **Pf.II.20.836/2013/6.szám**

A Szegedi Ítéltábla dr. Temesvári Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek – a dr. Török Béla ügyvéd által képviselt I. r. és (...nevű) jogtanácsos által képviselt (.....) **Mentőszolgálat** székhelyű II. r. alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2012. június 5. napján kelt 2.P.20.685/2011/51. számú ítélete ellen a felperes 52. és 55. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T .

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. r. alperesnek 180 000 (egyszáznyolcvanezer) Ft másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A feljegyzett 416 000 (négyasztizenhatezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket, valamint a felperest képviselő dr. Binszki József pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperes édesapja, **(néhai neve)** 84 éves korában, **(dátum)** napján a lakásán összeesett, hozzá **(személy neve)** mentőt hívott. A mentőfeladat felvételi adatlapon rögzítettek szerint a bejelentés időpontja 2006. április 3-a 22 óra 28 perc, a mentő indításának időpontja 22 óra 30 perc volt. A mentőt azonnali sürgősséggel, mentőtiszt kísérettel indították útnak, az a menetlevél tanúsága szerint 22 óra 32 perckor megérkezett a helyszínre. A mentő kiérkezésének időpontjában a betegnek keringése, légzése nem volt. A mentés során EKG vizsgálatot végeztek, továbbá gyógyszeres kezelés alkalmazása mellett újraélesztést kíséreltek meg. Az erről kiállított adatlapon feltüntetésre

kerültek az alkalmazott gyógyszerek és terápia, az anamnézis, valamint az a körülmény, hogy az újraélesztés megkísérlése 22 óra 30 perctől 23 óra 10 percig tartott, az újraélesztés „hatásos”, de eredménytelen, sikertelen volt, továbbá, hogy a felperes kérte rohamkocsi, illetve légimentő szolgálat igénybevételét. A mentőtiszt nem látta indokát a kérés teljesítésének, mert a beteget nem sikerült szállításra alkalmas állapotba hozni, elhalálozott.

- 2 -

A halottvizsgálati bizonyítvány 1-20. pontjának rovatait az orvosi ügyeletet ellátó I. r. alperes töltötte ki, aki az elhunyt kórbonctani vizsgálatát nem tartotta szükségesnek. Az eltemetésre engedélyezett idő rovatban a 2004. március 4-i dátum szerepel. A halottvizsgálati bizonyítvány halál okára vonatkozó rovatát 2006. április 5. napján **(házi orvos neve)** házi orvos töltötte ki, halálokként „hirtelen szívhalált” jelölve meg.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen 5 200 000 Ft és annak **(dátum)** napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére. Keresete indokolása szerint néhai édesapjának ellátása során az alperesek nem az elvárható gondossággal jártak el.

Az I. r. alperes terhére róta, hogy a beteg hozzátartozóinak hívása ellenére nem jelent meg a helyszínen, álláspontja szerint ugyanis a néhai életben maradási esélyei jobbak lettek volna, ha az I. r. alperes is részt vesz a mentésben. Kifogásolta, hogy az I. r. alperes a halottvizsgálati bizonyítványt nem megfelelően töltötte ki, a néhai elhalálozásának okát nem jelölte meg, azt utóbb **(házi orvos neve)** házi orvos tüntette fel, anélkül azonban, hogy a tényleges halálokra vonatkozóan adat állt volna a rendelkezésére, hiszen nevezett a néhait nem kezelte, az I. r. alperes pedig nem rendelt el boncolást.

A II. r. alperessel szembeni keresete alátámasztásaként arra hivatkozott, hogy a kiküldött mentőkocsi nem a legmagasabb szintű felszereltségű volt, véleménye szerint rohamkocsit kellett volna kiküldeni a beteghez, amelyben kísérőként mentőorvos is tartózkodik, továbbá az újraélesztés során defibrillátort kellett volna alkalmazni. Állította, hogy az injekciót és az infúziót nem kellő időben és módon adták be a betegnek, illetve a mentőtiszt nem tudta bekötni az infúziót, így emiatt is indokolt lett volna mentőorvos közreműködése, de a II. r. alperes alkalmazottai nem kértek orvosi segítséget, vagy más magasabb szintű mentőegységet (légimentés), továbbá nem gondoskodtak a néhai legközelebbi sürgősségi ellátást biztosító kórházba szállításáról.

Hivatkozott arra, hogy a mentőfeladat felvételi adatlap, a mentési adatlap, illetve menetlevél feljegyzései nem a valóságot tükrözik, az ott írtakkal ellentétben a mentő már 9 óra előtt megérkezett a helyszínre. Kifogásolta, hogy a II. r. alperes által a periratokhoz másolatban csatolt okiratok nem olvashatóak, azok átírtak, több személytől származnak, ezért kétségbe vonta azok eredeti okirattal való megegyezőségét.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az I. r. alperes elsődlegesen elévülésre hivatkozott, érdemi ellenkérelmében pedig a kereset elutasítását kérte.

A II. r. alperes védekezése szerint a néhai ellátása során megfelelő gondossággal járt el, a bejelentést követő rövid idő elteltével a megfelelő felszereltségű mentőkocsi a helyszínre érkezett, a mentőtiszt, illetve a gépjármű személyzete megkezdte a néhai újjáélesztését, amely nem járt eredménnyel. Állítása szerint a néhai életben maradásának esélyeit az sem javította volna, ha a járművel mentőorvos utazott volna.

Pf.II.20.836/2013/6.szám

- 3 -

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a le nem rótt eljárási illetéket, az állam által előlegezett költséget, valamint a felperes képviselőjét ellátó pártfogó ügyvéd díját az állam viseli. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek személyenként 390 000 Ft perköltséget.

Alaptalannak találta az I. r. alperes elévülési kifogását. Megállapította, hogy az elévülés a felperes édesapja halálának napján, azaz **(dátum)** napján kezdődött, az 5 éves elévülési határidő utolsó napja munkaszüneti napra esett, s mivel a felperes az ezt követő munkanapon, 2011. április 4. napján postára adta keresetlevelét, az nem tekinthető elkésztetnek.

A kereset érdemét illetően rámutatott, a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperesnek kellett bizonyítania az alperesi magatartás jogellenességét, továbbá azt, hogy a néhai halála ezzel okozati összefüggésben következett be. Megállapította, hogy a néhai és a II. r. alperes között egészségügyi szolgáltatási jogviszony jött létre. Annak vizsgálatához, hogy a II. r. alperes alkalmazottai az egészségügyi szolgáltatást az elvárható gondossággal végezték-e, betartották-e az irányadó szakmai és etikai szabályokat, illetve amennyiben nem, úgy az összefüggésben áll-e a néhai halálával, igazságügyi szakértői véleményt szerzett be, amelyet annak kiegészítésével ítélezése alapjául fogadott el. Rámutatott, a szakértő a csatolt dokumentáció alapján megállapította, hogy megfelelő ellátási szintű mentőegységet biztosított a II. r. alperes a beteg ellátásához, az adott körülmények nem indokolták mentőorvos közreműködését, a II. r. alperes alkalmazottai a szakmai szabályoknak megfelelően vizsgálták meg a beteget, a vizsgálati eredménynek megfelelő újraélesztési módszert alkalmaztak, megfelelő gyógyszereket, eszközöket használtak, EKG vizsgálatot végeztek. Elfogadta a szakértő arra vonatkozó magyarázatát is, hogy a mentésről kiállított adatlap újraélesztéssel kapcsolatos kitételei miért nem tekinthetők ellentmondásosnak. Kiemelte, a felperes felvetése kapcsán a szakértő kitért arra, hogy a beteg adott állapotában defibrillátor használata nem volt indokolt, illetve megállapította, hogy a néhai életben maradási esélyeit nem csökkentette az, hogy az I. r. alperes az újraélesztésben nem vett részt.

Az elsőfokú bíróság szükségtelennek tartotta a mentésre vonatkozó eredeti iratok beszerzését, mert álláspontja szerint nem merült fel aggály a tekintetben, hogy a fénymásolt iratok tartalma az eredetivel megegyező. Utalt arra, hogy **(személy neve)** tanú

vallomása alapján a néhai rosszulletének, illetve a telefonhívásának időpontja eltér az okiratban rögzítettektől, erre vonatkozóan azonban **(mentőtiszt neve)** mentőtiszt vallomásában megfelelő magyarázattal szolgált. Elmondta, hogy elsődlegesen a beteget látták el, csak ezt követően, utólagosan történt az okiratok kitöltésre. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ezen időpontbeli eltérésnek nincs jelentősége, mert a felperes sem hivatkozott arra, hogy a mentő késve érkezett a helyszínre. Az okiratok meghamisítottsága ellen szól az a tény, hogy azon feltüntetésre kerültek a felperes kifogásai, így az, hogy légimentést, illetve az édesapjának a kórházba szállítását kérte. Kiemelte, a II. r. alperes rendelkezésre bocsátotta az okiratok olvasható másolati példányát, amely alapján a szakértő véleményét elkészítette. Hangsúlyozta, az I. r. alperesnek a halottvizsgálati bizonyítvány kitöltésével kapcsolatos esetleges mulasztása

- 4 -

nem idézhetett elő a felperesnél olyan immateriális hátrányt, amely nem vagyoni kártérítés megítélésére adhatna alapot, ezért szükségtelennek tartotta **(házi orvos neve)** meghallgatását, miután a szakértői vélemény bizonyította, hogy a II. r. alperes az ellátás során kellő gondossággal járt el, ugyancsak indokolatlannak ítélte a felperes által kért további tanúbizonyítás lefolytatását.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását kérte. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem szerezte be a néhai ellátása kapcsán keletkezett iratok eredeti példányát, így a szakértőnek részben olvashatatlan másolatok alapján kellett véleményét elkészítenie. Hangsúlyozta, hogy még a rossz minőségű fénymásolatokon is észlelhetők, hogy az okiratok többféle kézírással és többféle írónnal kerültek kitöltésre, s azokon átírások történtek. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta **(személy neve)** vallomását, amely eltér a mentő helyszínen eltöltött időtartama tekintetében az esetlapon feltüntetettéktől. Utalt arra, maga a mentőtiszt is elismerte vallomásában, hogy nem törődtek az okiratok pontos kitöltésével. Véleménye szerint téves az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, miszerint nincs jelentősége az érkezés és távozás pontos időpontjának, mivel meghatározott idő eredménytelen eltelte esetén a mentésben részt vevő, illetve azt irányító személyzetnek magasabb felszereltségi szintű mentőt kellett volna küldenie a beteghez. A helyszínen töltött idő alapján lehet tehát megállapítani, hogy követtek-e el mulasztást a II. r. alperes alkalmazottai azzal, hogy nem kértek magasabb szintű ellátást. Megítélése szerint az alperesek kártérítési felelősségének elbírálásához nem lett volna mellőzhető a mentésirányítási ügyeleti szolgálati naplónak, az ügyeletes orvos, a mentésirányítást végző személy, a szolgálatvezető, a mentőtiszt, az ápoló és a gépkocsivezető munkaköri leírásának, a **(régio megjelölése)** Regionális Mentőszervezet ügyeletes orvosra vonatkozó – perbeli időpontban hatályos – szabályainak, valamint a II. r. alperes szervezeti és működési szabályzatának a beszerzése. Érdemben vitatta a szakértői vélemény megállapításait is. Nem fogadható el álláspontja szerint a szakértő azon állásfoglalása, amely szerint pulzus nélküli elektromos aktivitás (PEA) esetén nem

szükséges a defibrillátor alkalmazása. Álláspontja szerint ezen szakértői megállapítás ellentétes az orvostudomány mai állásával, általános gyakorlatával. Vitatta a szakértőnek azt a megállapítását is, miszerint orvos jelenléte nem növelte volna az újraélesztés esélyét. Véleménye szerint a magasabb szintű mentőkocsiban a mentőorvosként jelenlévő oxiológus szakorvos képesítésénél fogva nyilvánvalóan magasabb szintű újraélesztéses ellátást tudott volna nyújtani, másrészt a mentőtiszt nem tudta bekötni a branült, így nem tudta a beteg részére biztosítani az infúziót, míg egy orvosnak ez nem okozhatott volna különösebb nehézséget, ily módon a beteg megkapta volna az életben maradáshoz nélkülözhetetlen gyógyszereket. Mindezek miatt szükségesnek tartotta a szakértői vélemény kiegészítését, vagy új szakértő kirendelésével újabb szakvélemény beszerzését.

Az I. r. alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, változatlanul fenntartva elévülési kifogását.

A II. r. alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Pf.II.20.836/2013/6.szám

- 5 -

A Szegedi Ítéltábla a Pf.II.20.415/2012/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Marasztalta a felperest az alperesek másodfokú perköltségében és megállapította, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán a felmerült fellebbezési eljárási illetéket, illetve a képviselőt ellátó pártfogó ügyvéd díját az állam viseli. Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben megalapozottnak találta az I. r. alperes elévülési kifogását részletesen kifejtett indokai alapján, és arra az álláspontja helyezkedett, hogy az I. r. alperes elévülési kifogása olyan percselekmény, amely kihat a II. r. alperesre is a Pp. 52. § (1) bekezdése alapján, ezért okfejtése szerint a kereset érdemi vizsgálatára nem kerülhetett sor.

A felperes felülvizsgálati kérelme alapján eljárta Kúria a Pfv.III.20.041/2013/8. számú részítéletével a jogerős ítéletnek a keresetet az I. r. alperessel szemben elutasító ítéleti rendelkezést helybenhagyó részét hatályában fenntartotta, egyebekben a II. r. alperessel szembeni, a keresetet jogerősen elutasító részét hatályon kívül helyezte és ebben a körben a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Marasztalta a felperest az I. r. alperes felülvizsgálati eljárási költségében és megállapította, hogy a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli, míg a felperes és a II. r. alperes felülvizsgálati eljárási költségét egyaránt 50 000 Ft-ban állapította meg. A jogerős ítélet II. r. alperessel szembeni keresetet elutasító rendelkezése hatályon kívül helyezése kapcsán rámutatott, az I. r. alperes által előterjesztett elévülési kifogás a II. r. alperesre nem hat ki, az elévülés hivatalból nem vizsgálható, ezért a megismételt eljárásban az ítéltáblának érdemben kell vizsgálnia a felperes II. r. alperessel szembeni keresetet elutasító ítéleti rendelkezés ellen előterjesztett fellebbezését.

A megismételt eljárásban a felperes fellebbezését akként tartotta fenn, hogy elsődlegesen

az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását, másodlagosan pedig annak keresete szerinti megváltoztatását kérte. Fellebbezésének indokolását kiegészítette azzal, hogy véleménye szerint tévesen foglalt állást úgy az elsőfokú bíróság, hogy a felperes köteles a II. r. alperesi felelősség feltételeinek fennállását bizonyítani, ezzel szemben a II. r. alperest terhelte a bizonyítás a kimentés körében, ennek pedig nem tudott eleget tenni. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 3. § (3) bekezdésében írtakat, mivel nem adott tájékoztatást számára arról, hogy milyen körülmények tekintetében terheli őt a bizonyítás. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban előterjesztett és megítélése szerint az elsőfokú bíróság által indokolatlanul mellőzött tanúmeghallgatásra, az általa megjelölt okiratok beszerzésére és új szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát. A megismételt eljárásban álláspontjának alátámasztására az orvosi felelősségre, az orvosszakértői véleménnyel szemben támasztandó követelményekre vonatkozó, illetve az igazságügyi orvostannal kapcsolatos szakirodalmi anyagot csatolt, és megjelölte azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a II. r. alperes kártérítési felelőssége megállapítható, így hivatkozott az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. tv. (Eütv.), az 5/2006. (II.7.) EüM rendelet egyes konkrétan megjelölt rendelkezéseire.

- 6 -

A II. r. alperes a fellebbezési ellenkérelmét változatlanul fenntartotta, hangsúlyozva, hogy **(dátum)** napján nem létezett a mentésirányításra vonatkozó szabályzat, a perben becsatolt minőségi kézikönyv szabályai 2006. október 1. napján léptek hatályba, ugyanakkor az abban lefektetett elvek a perbeli esemény időpontjában is irányadóak voltak, és annak során érvényesültek.

A fellebbezés **nem alapos.**

Az egészségügyi szolgáltatás igénybevételével az egészségügyi intézmény és a beteg között polgári jogi kötelmi jogviszony jön létre. Az egészségügyről szóló 1997. évi CXIV. tv. (a továbbiakban: Eütv.) - káreseménykor hatályos - 95. §-a szerint a mentés igénybevételéhez való jog a Magyar Köztársaság területén – állampolgárságra vagy egészségbiztosítási jogviszony fennállására való tekintet nélkül – mindenkit megillet. Ebből következően a jelen esetben a kötelmi jogviszonyt jogszabály hozta létre, amelyre a Ptk. 198. § (3) bekezdése értelmében a szerződésre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

A II. r. alperes és a néhai között fennálló egészségügyi szolgáltatási jogviszonyra tekintettel a II. r. alperes kártérítési felelősségére a Ptk. 318. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 339. § (1) bekezdése, 348. § (1) bekezdése, valamint az Eütv. kezelési-ellátási tevékenységet meghatározó szabályai az irányadók azzal, hogy a jogviszony kontraktuális jellegére figyelemmel a felelősséget megalapozó jogellenes magatartást a

szerződés megszegése, vagyis a szerződésből fakadó kötelezettségek bármelyikének nem, vagy nem megfelelő teljesítése, illetve elmulasztása jelentheti. A bírói gyakorlat az egészségügyi szolgáltatási jogviszonyban hátrányt szenvedő betegek vagy túlélő hozzátartozóik igényérvényesítési lehetőségének megkönnyítése érdekében általában vélelmezi, hogy a beteg egészségügyi ellátás során bekövetkező váratlan halála vagy állapotrosszabbodása valamely kezelési hiba következménye (eBDT2013. 2874, eBDT2013. 2841). Ezért a károsultnak általában elegendő azt bizonyítania, hogy a testi egészségügyi hátrányos változás, illetve a halál az egészségügyi szolgáltató által nyújtott kezelés során, illetve a kezelést követően utóbb azzal összefüggésben következett be, míg ennek bizonyítása esetén az egészségügyi szolgáltató kimentheti magát a felelősség alól annak bizonyításával, hogy a beteg ellátása, kezelése során az ellátásban résztvevőktől elvárható gondossággal, az írott és íratlan szakmai követelményeknek, szakmai szabályoknak megfelelően járt el, és a kár ennek ellenére következett be, vagy ettől függetlenül is ugyanúgy bekövetkezett volna.

A jelen esetben azonban ettől eltérő a helyzet, a felperes édesapjának a mentő kiérkezésekor állapotát figyelembe véve nem vélelmezhető, hogy a néhai halála kezelési hiba következménye. Tény ugyanis, hogy a II. r. alperes mentőegysége hívásra, a beteg rosszulléte miatt érkezett a helyszínre. Megérkezésének időpontjában nem vitásan a 84 éves betegnek sem légzése, sem keringése nem volt. Ilyen körülmények között a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a II. r. alperes alkalmazottai a beteg ellátása során az egészségügyi szolgáltatásra irányuló szerződést megszegték, s e jogellenes magatartásukkal okozati összefüggésben áll a néhai bekövetkezett halála. Ennek

Pf.II.20.836/2013/6.szám

- 7 -

bizonyítását követően terhelte volna a II. r. alperest annak igazolása, hogy a kár bekövetkeztében felróhatóság nem terheli, azaz az Eütv. káresemény idején hatályos 77. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a beteget az elvárható gondossággal, valamint a szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek betartásával látta el.

Egyetért az ítéletábra az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, miszerint a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, a beszerzett és kiegészített igazságügyi szakértői vélemény nem igazolta a II. r. alperes terhére rótt mulasztásokat. A szakértő véleményét a csatolt egészségügyi dokumentációra alapította. A felperes annak megállapításait elsősorban azért tette vitássá, mert álláspontja szerint az okiratok az elhunyt édesapjának gyógykezelésére vonatkozóan nem a valós adatokat tartalmazzák. A felperes azonban ezt az állítását nem bizonyította, és alaptalanul kifogásolta az e körben előterjesztett bizonyítási indítványainak az elutasítását is. A felperes ugyanis az eredeti okiratok beszerzését arra hivatkozással kérte, hogy a csatolt másolat olvashatatlan, átírásokat tartalmaz, illetve ki kell zárni, hogy az tartalmát tekintve nem meghamisított. A felperes által felhozott indokok alapján azonban nem vonható le következtetés arra, hogy a másolati példányok az eredeti okiratokkal nem megegyezők, s aziránt sem merült fel kétség, hogy a dokumentumok nem hitelesen rögzítik a II. r. alperes alkalmazottainak a beteg ellátása kapcsán kifejtett tevékenységét. Arra, hogy az esetlapon szereplő feljegyzések többféle kézírással és ironnal szerepelnek, megfelelő magyarázattal szolgált

(**mentőtiszt neve**) tanú vallomása, amely szerint az azon szereplő adatokat részben ő, részben pedig az asszisztencia töltötte ki. Alaptalan az a felperesi kifogás is, miszerint a szakértő rendelkezésére csak a nehezen olvasható fénymásolatok álltak, azt követően ugyanis, hogy a szakértő ezt jelezte, a II. r. alperes olvasható példányokat bocsátott a rendelkezésére. A dokumentumokon a II. r. alperestől származó átírás nem található, a II. r. alperes által a 13. sorszámú jegyzőkönyvhöz csatolt iratok bíróság általi sorszámozásában történt a felperes által hivatkozott „átfirkálás”.

Az, hogy a dokumentumok kiállítása utólag történt, természetesen, hiszen a II. r. alperes alkalmazottainak elsődlegesen a mentéssel kapcsolatos feladataikat kellett elvégezniük, és csak azután kerülhetett sor tevékenységük dokumentálására.

Annak, hogy esetlegesen tévesen került rögzítésre a helyszínrre érkezés időpontja, nincs meghatározó jelentősége. Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, a felperes maga sem állította, hogy a mentőegység a hívásra késve érkezett, azt az előadását pedig, hogy az irányadó szakmai szabályok szerint ha 10 percen belül nem sikeres a beteg ellátása, orvost vagy magasabb felszereltségű mentőkocsit kell hívni, nem tudta igazolni.

A szakértő véleményében kifejtette, hogy az újraélesztést a helyszínen kell elvégezni, annak eredménytelenségét követően, azaz a halál tényének megállapítása után nem indokolt a gyógyintézménybe való szállítás. A felperes maga sem vitatta, hogy az újraélesztésre szükség volt, azt sem, hogy az sikertelennek bizonyult. Ilyen körülmények között közömbös az, hogy a mentőegység mennyi ideig tartózkodott a helyszínen: a dokumentumokban szereplő valamivel több mint egy órát, vagy a felperesi állítás szerinti 2,5 órát, figyelemmel arra, hogy az újraélesztés sikertelensége miatt a néhai

elszállításának nem volt indoka. Mindezekre figyelemmel az e körben felajánlott további tanúbizonyítás lefolytatása is szükségtelen, ezért nem kifogásolható annak elsőfokú bíróság által történő mellőzése sem.

Azt, hogy a másolatban csatolt okiratok tartalma nem a valós adatokat tartalmazza, az egyéb peradatok cáfolják. E körben utal az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtett indokokra, másrészt kiemeli, hogy az EKG vizsgálat elvégzését, amelyre az esetlap adatokat tartalmaz, alátámasztotta a szakvélemény. A kiegészítő szakvéleményben a szakértő kétséget kizáróan megállapítja, hogy az ún. PEA (pulzus nélküli elektromos aktivitás), illetve az az asystolia megállapításához szükség volt ezen vizsgálat elvégzésére, valamint a felhasznált anyagok között szerepel 3 db EKG tappancs. A felperes 8. sorszám alatti beadványában maga adta elő, hogy a néhai vizsgálata során EKG vizsgálatot is végeztek, ettől eltérő előadást csak a per későbbi szakaszában tett, anélkül, hogy nyilatkozata megváltoztatásának magyarázatát adta volna. Mindezen túl az EKG vizsgálat elvégzését alátámasztja (**személy neve**) tanú vallomása is, aki szintén igazolta azt, hogy a betegnek „véna injekciót” is adtak. Mindezek alapján szükségtelen

volt a felperes által indítványozott egyéb okiratok beszerzése is (munkaköri leírás, szervezeti működési szabályzat).

Miután a kifejtettek alapján az orvosi dokumentumokban szereplő adatok hitelessége nem vonható kétségbe, azok a szakértői bizonyítás alapjául elfogadhatók. A szakértő a dokumentáció alapján kétséget kizáróan megállapította, hogy a II. r. alperest a beteg ellátása kapcsán kezelési hiba, mulasztás nem terheli. Kitért arra, hogy a defibrillátor használatára a beteg dokumentált állapotában (PEA, asystolia) nem kerülhetett sor. A szakértő állást foglalt abban a kérdésben is, hogy a beteg ellátását a helyszínre érkezett és a rendelkezésre álló adatok szerint megállapítható felszereltséggel rendelkező mentőegység képes volt ellátni, továbbá megállapította azt is, az újraélesztéshez szükséges ismeretekkel a mentőtiszt rendelkezett, orvos jelenléte, illetve magasabb felszereltségű mentőegység biztosítása nem volt indokolt.

A felperes csupán vitatta a szakértői vélemény fenti megállapításait, azok megalapozottságát meggyőző szakmai érvekkel, bizonyítékokkal nem tudta megcáfolni, önmagában a szakvélemény el nem fogadása azt aggályossá nem teszi, és nem indokolja új szakértő kirendelését újabb szakvélemény elkészítése érdekében.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a II. r. alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasító rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a II. r. alperes másodfokú, illetve a felülvizsgálati eljárásban a jogi képviselével felmerült perköltségének a megfizetésére.

Pf.II.20.836/2013/6.szám

- 9 -

A felperes személyes költségmentesség kedvezményében részesült, ezért a feljegyzett másodfokú eljárási illetéket és a megelőző másodfokú eljárásban a képviselétét ellátó pártfogó ügyvéd díját az állam viseli a Pp. 84. § (1) bekezdés a) és b) pontja, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján.

S z e g e d , 2014. február 5.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró

A kiadmány hitelél:

Ördöghné Vörös Ágnes
tisztviselő